

LA SAGRADA FAMÍLIA DE NATZARET 2013

Temps de Nadal: UN TEMPS QUE L'ESGLÉSIA CONSAGRA A LA CONTEMPLACIÓ...

El diumenge dintre de la vuitada de Nadal celebrem la festa de la Sagrada Família. No celebrem el "diumenge de les famílies", sinó segons el títol que li dóna el missal romà, el diumenge de la Sagrada Família de Jesús, Maria i Josep: una festa d'institució recent que s'escampà al

llarg del segle passat, sobre tot a partir del Canadà, que Lleó XIII encoratjà fermament i que Benet XV va estendre a tota l'Església universal el 1921.

2 ... DEL MISTERI DEL FILL DE DÉU FET HOME:

ATENCIÓ. Les edicions del leccionari dominical preveuen texts per cadascun dels anys del cicle de lectures. Cada lector ha de veure amb el Rector els texts a llegir. Aquí presentam els del cicle C. Els podeu trobar en el Missal festiu edició de Montserrat pels fidels .

Unes lectures que ens conviden a viure, seguint l'exemple de Maria i de Josep, com a pelegrins de la fe seguint Jesús.

Amb fe, Anna havia anat a Siló per demanar a Déu la gràcia d'un fill. Amb fe, havia pujat a aquest santuari per *entregar al Senyor* l'infant que el Senyor, responent a la seva petició, li havia donat (Primera lectura: 1 Sam 20.....)

Amb fe, Maria i Josep acompanyaren Jesús a fer la seva primera peregrinació a Jerusalem, en ocasió de la Pasqua: tenia dotze anys.

Però només són a l'inici del seu pelegrinatge de la fe. La desaparició de Jesús, després la seva trobada al temple assegut entre els mestres de la Llei al cap de tres dies, i la seva misteriosa resposta a les seves preguntes: *¿No sabíeu que jo només podia ser a casa del meu Pare?"* ja anuncien la seva Pasqua on es revelarà la seva vertadera identitat (Evangeli: Lluc 2, 41-52).

Amb fe acostem-nos amb confiança a Déu que en el seu amor, ha volgut fer de nosaltres els seus fills. Amb fe, deixem-nos guiar pel seu Esperit pel camí de l'amor (Segona lectura: 1 Joan 3, 1-24).

LA TAULA DE LA PARAULA

PRIMERA LECTURA 1 Samuel 1, 20-22; 24-28

APROFUNDIR AQUESTA PARAULA

Quan féu un primer pelegrinatge al santuari de Siló, on havia estat posada l'Arca de l'Aliança, Anna, esposa d'Elcanà, havia pujat per demanar al Senyor que li concedís el fill que no havia pogut concebre fins aleshores. Aquesta gràcia no l'havia demanat a Déu més que per poder-li donar el que n'havia rebut d'ell (1, 11). Amb la seguretat d'unes paraules del sacerdot

Elí: *Ves-te'n en pau! I que el Déu d'Israel et doni el que li has demanat*, ella havia regressat plena d'esperança, consagrando per endavant el fill desitjat al Senyor.

Ara la veim com retorna a Siló, *la casa del Senyor*, un cop desmamat l'infant a qui ha posat el nom de

Samuel (és a dir/ Déu escolta) perquè ella deia: *L'havia demanat al Senyor*. Ella ve ara a complir la seva promesa: aquest infant que el Senyor "li ha donat" en resposta a la seva pregària, ell li "dóna" perquè sigui d'ell tota la vida.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

EL LECTOR s'esforçarà en distingir les TRES PARTS d'aquest text:

. El NAIXEMENT d'un infant a la casa d'Elcanà i d'Anna, el nom simbòlic que li és donat *li posà el nom de Samuel (és a dir: Déu escolta), perquè era el fill que ella havia demanat al Senyor*.

. El PELEGRINATGE d'Elcanà, amb tota la seva família *per oferir el sacrifici anual i complir la prometença*. Anna no l'ha acompanyat, *degut a la seva promesa: quan hauré desmamat l'infant, ja l'hi portaré; el presentaré al Senyor, i que es quedi allà per sempre més*.

LA MARXA D'ANNA I L'ACOMPLIMENT DE LA SEVA PROMESA:

+ La pujada al santuari: *Anna s'endugué Samuel a Siló*

+El sacrifici ritual i la presentació de l'infant al sacerdot Elí: *Després d'immolar el toro, presentaren el nen a Elí...*

+ Donant-se a conèixer, Anna li revela el sentit de la seva acció:

. *Aquest infant és el que vaig demanar al Senyor,*

. *i ell me'l va concedir*

. *Per açò jo li cedesc: serà d'ell tota la vida.*

. La CONCLUSIÓ del relat, a destacar de tot el que precedeix: *Després es prosternaren allà mateixa i adoraren el Senyor*.

1Samuel 1, 20-22, 24-28

El Senyor es recordà d'Anna i va tenir un fill. Li posà el nom de Samuel, perquè era el fill que ella havia demanat al Senyor.»

Elcanà, el marit d'Anna, va pujar al santuari de Siló, amb tota la família, per oferir el sacrifici anual i complir així la prometença. Anna va dir al seu marit:

--Quan hauré desmamat el nen, ja l'hi portaré; el presentaré al Senyor, i que es quedi allà per sempre més.

Anna se'n dugué Samuel a Siló, amb un toro de tres anys, mig sac de farina i un odre de vi. Allà immolaren el toro i presentà el nen al temple del Senyor. Samuel encara era un nen.

Després d'immolar el toro, presentaren e nen a Elí. Anna li digué:

--Senyor meu, ho jur per la vostra vida; jo som aquella dona que un dia vaig pregar aquí mateix, davant vostre. Aquest nen és el que jo vaig demanar al Senyor, i ell me'l va concedir. Per açò jo li cedesc: serà d'ell per tota la vida.

Després es prosternaren allà mateix i adoraren el Senyor.

SALM 83

El salm 83 modela la nostra resposta a aquesta primera lectura, al mateix temps que ens prepara per acompanyar la Sagrada Família per a la festa de Pasqua: *Que n'és d'amable, el vostre temple, Senyor de l'univers. Tot jo sospir i em delesc pels atris del Senyor...*) i a acollir la primera paraula de Jesús: *¿No sabíeu que jo només podia ser a casa del meu Pare?"*

SEGONA LECTURA 1 Joan 3, 1-2, 21-24 APROFUNDIR AQUESTA PARAULA

Un text trinitari que ens convida

- + a meravellar-nos per l'amor amb que el PARE ens ha omplert, ell que ens ha fet els seus fills,
- + i l'ESPERIT que ell ens ha donat,
- + a respondre a aquest amor primer, manifestat en el seu FILL, estimant-nos els uns als altres segons el seu manament.

Un text que comença reprenent un text que llegim a la festa de Tots Sants: els verbs hi són conjugats successivament en passat, en present, en futur.

- En el PASSAT, Déu ens ha omplert del seu amor donant-nos el seu Fill únic perquè el món sigui salvat.
- Però el do d'aquest amor és sempre PRESENT: *ara som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat allò que serem.*
- Però el que som no s'ha manifestat encara: ho serà en el FUTUR *quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és.*
- Un text que s'acaba amb la conclusió del capítol 3. Ser cristià, resumeix l'autor, és indissociablement,
+ CREURE en el seu Fill Jesucrist,
+ i estimar-nos els uns als altres com ell ens ha estimat.

PROCLAMAR AQUESTA PARAULA

Remarcar bé, en la proclamació:

L'adreça de l'autor als seus germans lectors:

Estimats,

Estimats...

- El seu meravellament
Davant l'amor amb que el Pare ens ha omplert
L'amor que fa de nosaltres FILLS DE DÉU.
- La tensió
Entre el DES D'ARA
I QUAN ES MANIFESTARÀ EL FILL DE DÉU...
- La crida a respondre a aquest amor primer amb un amor viscut en el dia a dia en la fidelitat als seus manaments:
+ CREURE EN EL SEU FILL

Estimats, mirau quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens anomena fills seus, i ho som! Però el món JESUCRIST

+ ESTIMAR-NOS ELS UNS ALS ALTRES COM ell ens ho ha manat.

Estimats, mirau quina prova d'amor ens ha donat el Pare: Déu ens reconeix com a fills seus, i ho som. Per açò el món no ens reconeix com no ens reconeix, com no l'ha reconegut a ell. Sí, estimats, ara som fills de Déu, però encara no s'ha manifestat allò que serem. Sabem que, quan es manifestarà, serem semblants a ell, perquè el veurem tal com és. Ara bé, estimats, si la consciència no ens acusa, podem estar plens de confiança davant de Déu i obtindrem d'ell tot el que li demanem, perquè guardem els seus manaments i fem allò que li plau. I aquest és el seu manament: que creguem en el nom del seu Fill Jesucrist i que ens estimem els uns als altres, tal com ell ens ha manat. Els qui guarden els seus manaments estan en Déu, i Déu en ells. I coneixem que està en nosaltres per l'Esperit que ens ha donat.

COMENTARI A L'EVANGELI

En el marc d'un pelegrinatge en família ...

El text que ens proposa el leccionari per aquesta festa de la Sagrada Família de l'any C, pertany a la conclusió dels relats de la infància de Lluç. Jesús, als "dotze anys", l'edat tradicional de la maduresa religiosa; l'edat en que, segons les tradicions jueves vinculades al segle I, el jove Samuel començà a profetitzar (1Sam 3), o Daniel pronuncia una sentència de saviesa (Dan 13). Participa amb els seus pares en una peregrinació a Jerusalem per a la festa de Pasqua.

L'essencial del relat no comença que després de la festa, al final de la setmana, quan Josep i Maria, pel camí de retorn, constaten l'absència del seu fill. Tornats a Jerusalem, el troben en el Temple, assegut entre els mestres de la Llei.

Anam a adonar-nos ràpidament que l'evangelista no cerca per res satisfer la curiositat dels seus lectors àvids de detalls anecdòtics, sinó més tost a fer-los entreveure el significat profund de l'esdeveniment i la seva dimensió profètica.

... un acte profètic de Jesús...

Aquest pelegrinatge de Jesús a Jerusalem, en tenir dotze anys, n'anuncia un altre, a la llum del qual Lluç rellegeix l'esdeveniment del retrobament al Temple: aquest darrer pelegrinatge que ocuparà tota la darrera part del seu evangeli, amb la "pujada a Jerusalem (9, 51 a 19, 28) on hi haurà el seu èxode (19, 29) al final: passió, resurrecció, ascensió.

La recerca neguitosa de Jesús, per Maria i Josep, i el seu retrobament al cap de tres dies anuncien una altra recerca: aquelles dones, *al tercer dia* després de la seva mort, no trobant el cos de Jesús (Lc 24, 3. 23-24).

Pels nombrosos trets que ella té en comú amb el capítol 24, observa R. Meynet, aquesta seqüència anticipa els relats de la resurrecció: l'escena succeeix just després de Pasqua; Jesús està perdut durant tres dies com romandrà tres dies en la tomba abans de ser trobat pels seus; els seus després el cerquen i no el troben com les dones a la tomba (elles no trobaren el cos del Senyor Jesús, 24, 2). Una qüestió anàloga a la de Jesús els és posada: Perquè cercau entre els morts el qui viu? (24, 5).

Aquesta primera ruptura n'anuncia una altra. A la primera pregunta de Maria, on s'expressa tot el sofriment comprensible en una mare (*Fill, ¿per què t'has portat així amb nosaltres? Ton pare i jo et cercàvem amb ànsia*), Jesús hi respon amb una doble i misteriosa pregunta. Es tracta de la primera paraula de Jesús a l'evangeli de Lluç; és el centre del relat.

Una paraula que, passant de cop del *teu pare i jo* de Maria, revela la familiaritat inaudita de Jesús i la seva relació única amb Déu.

Una paraula que anuncia ja el *retorn del Fill vers el Pare* (*¿No sabíeu que jo només podia ser a casa del meu Pare?")* pel camí dolorós de la seva passió. La seva última paraula, com la primera mencionarà el Pare: *Pare, a les vostres mans encoman el meu esperit* (23, 46).

Una paraula que és adhesió sens reserva a la voluntat del Pare, el seu "he de ser" anuncia el seu "cal que" que anirà puntuant tota l'obra de Lluç: 18 vegades al seu Evangeli, 24 vegades en els Fets.

... una etapa decisiva en el pelegrinatge:

Amb una frase, Lluç resumeix la reacció de Josep i Maria a aquesta paraula enigmàtica i capgiradora (*Ells no compregueren aquesta resposta*). Jesús adolescent pren distància en relació a ells, comença a separar-se. Com la profecia de Simeó era a la vegada llum (2, 29-32) *els meus ulls han vist la salvació* i

ombra (2, 34-35) (*Aquest infant serà motiu que a Israel molts caiguin i molts d'altres s'aixequin; serà una senyera combatuda, i a tu mateixa una espasa et traspasarà l'ànima. Així es revelaran els sentiments amagats al cor de molts*), així la familiaritat de Jesús amb el seu Pare té el seu costat crucificant.

Com observa A. Bovon, hi ha en aquest relat una tensió dramàtica entre el programa dels pares i el programa de l'adolescent:

- La voluntat dels pares fa referència a la Llei "cada any", anaven a Jerusalem; quan Jesús té dotze anys, peregrinen "seguint el seu costum", com a bons jueus, fidels a la Llei.
- Però al verset 24, arrupeer l'inesperat de Déu: Jesús es queda a Jerusalem.
- Quan els seus pares el troben a Jerusalem i que Maria li parla dels "deures filials" pensant en el 5è manament (Ex 20, 12), Jesús els respon referint-se al primer d'aquests manaments, els deures envers Déu (Ex 20, 3-6).
-

La voluntat de Jesús correspon a la nova revelació de Déu, conclou B. Bovon, i sobrepassa l'obediència a la Llei dels seus pares terrenals. Aquesta voluntat troba la seva legitimitat en la pretensió clarament expressada d'una relació filial amb Déu, el seu vertader Pare (L'Evangile selon saint Luc 1-9, pag. 159).

Ells no compregueren aquesta resposta. Lluny de soscar la fe de Maria, la notació de Lluc 2, 50, no fa altra cosa que manifestar amb més precisió aguda el que brolla de l'Evangeli de l'Infància: MARIA VISQUÉ LA CONDICIÓN HUMANA MÉS COMUNA, escriu R. Laurentin, una condició de humilitat, de pobresa... Ella ha viscut no sens dolor (2, 48), ni dificultats, ni treball interior de reflexió (1, 19), de confrontació, de meditació. La seva fe ha conegut la llei del progrés. La constitució Lumen Gentium, remarca aquesta obscuritat... Remarca també aquest creixement... Maria ha progressat en el pelegrinatge de la fe (nº 58)... Açò no és "malgrat a", sinó més bé per aquesta raó, que ella és el suprem exemplar de la fe per a l'Església i cadascun dels seus membres.

Quan retornen tots tres a Natzaret, pels anys de foscor i de silenci, ja no és com a l'anada, els seus pares que estan en primer pla (*Els pares de Jesús anaven cada any a Jerusalem amb la peregrinació de Pasqua*), sinó més tost Jesús mateix (*Després baixà amb ells a Nazaret...*). El que no impedeix Jesús d'*sotmès a ells*: com el jove Samuel, ell *creixia, avançava en enteniment i es guanyava el favor de Déu i dels homes*.

Pel que fa a Maria, al moment de desaparèixer de l'escena, ella *conservava tots aquests records en el seu cor*. Model de creient, imatge de l'Església, continuarà caminant, acollint la Paraula de Déu en un cor disponible, com una bona terra que produeix fruit.